ମୂଲ୍ୟାୟନ

କଳା ଶିକ୍ଷାରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ କଳାତ୍ମକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ପୋଷଣ କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ। ପାରମ୍ପରିକ ବିଷୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ, କଳା ଶିକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାୟନ ସୃଜନଶୀଳତା, ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା, ବୈଷୟିକ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପ୍ରକାଶନୀୟ ଦକ୍ଷତା ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷତାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଏ । ଏହି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପ୍ରଗତି ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ମାପିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ଆତ୍ମ-ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ କଳା ପ୍ରତି ଗଭୀର ନିଷ୍ଠାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପରିକଳ୍ପିତ କରାଯାଇଛି ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତି

ଯେହେତୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ, ତେଣୁ ଏହା ଶିଶୁ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା 'ସଠିକ୍ କିମ୍ବା ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର' ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ। ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଓ ଲିଖିତ ଉତ୍ତରକୁ ନେଇ 'ପରୀକ୍ଷା' ଗଠନ ନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କଳା ଶିକ୍ଷା ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପରାସ୍ତ କରିବ ।

0680CH22

ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତି, ଯେପରିକି ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ, ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମୀକ୍ଷା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ପ୍ରତିଫଳିତ ଆତ୍ମ-ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ କଳାତ୍ମକ ଯାତ୍ରା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇପାରେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୃଷ୍ଠାଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟ ଗଠନମୂଳକ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଏକ ଢାଞ୍ଚା ସୂଚିତ କରନ୍ତି। ମୂଲ୍ୟାୟନକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନଦଣ୍ଡରେ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ 5-ପଏଣ୍ଟ ସ୍କେଲ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷକ, ଅଭିଭାବକ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗୋଟିଏ ପିଲା କିପରି ଆଗକୁ ବଢୁଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଧାରଣା ପାଇପାରିବେ । ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀକୁ 5-ପଏଣ୍ଟ ସ୍କେଲ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାନ୍ଦର୍ଭ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଦିଶା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିକଶିତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଉଭୟ ମାତ୍ରାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନ (ଦିଶା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସ୍କୋର ବା ଗ୍ରେଡ୍) ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ

© NCERT not to be republished

ମୂଲ୍ୟାୟନ (ପିଲାଙ୍କ ଆଚରଣ, ଆଗ୍ରହ, ପ୍ରଗତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗ ଉପରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଯାହା ଦିଶା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ) କୁ ଏକାଠି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ଗୋଟିଏ ଦିନ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ଆକଳନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସ୍ଥାନ, ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ,ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାଧନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଆୟୋଜନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ। ଯାହା ପଚରାଯାଏ ତାହାକୁ ଆଧାର କରି ଛାତ୍ରମାନେ ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ ଭାବରେ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ କିଛି ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତର	ସଂଖ୍ୟାଭିତ୍ତିକ ମାପ	ଗ୍ରେଡ୍
ଆରମ୍ଭ	୧	E
ବିକାଶ	୨	D
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି	୩	C
ପ୍ରବୀଣ	୪	B
ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ	୫	A

ମୂଲ୍ୟାୟନ ମାନଦଣ୍ଡ ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଢାଞ୍ଚା, ୨୦୨୩ରୁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଲକ୍ଷ୍ୟ (ସିଜିଏସ) ଏବଂ ଦକ୍ଷତା (ସି) ଉପରେ ଆଧାରିତ । ସମସ୍ତ ସୂଚନା QR କୋଡ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ

© NCERT not to be republished

ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନ

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ଦୃଶ୍ୟ କଳାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୧	C-୧.୧	ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିର ପ୍ରକାଶ	୧. ସେମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଆଧାରରେ କଳାକୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥାଏ ।	୧, ୨, ୩		
			୨. ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ନିରିକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।	୨		
			୩. ରଙ୍ଗ ମନ ଏବଂ ଭାବନା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଏ ।	୨		
	C-୧.୨	ସହଯୋଗ ଏବଂ ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ	୪.ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ସମୟରେ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କରିବା ।	୩		
			୫. କଳାକୃତି ତିଆରି ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସମୟରେ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ।	ସମସ୍ତେ		
CG୨	C-୨.୧	ଧାରଣା ଚିହ୍ନଟ କରିବା	୬. ପ୍ରକୃତିକୁ ଚିତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଧାର୍ମିକ ରୂପଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୨, ୩		
			୭. ଲୋକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ରଣରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ଧାରଣାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଏ।	୩		
	C-୨.୨	କଳ୍ପନା ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା	୮. ବସ୍ତୁ, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିବରଣୀରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯାଏ ।	୧, ୨, ୩		
			୯. ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ସମସ୍ତ ଲିଙ୍ଗ ଓ ରୂପର ଲୋକଙ୍କୁ ଚିତ୍ରିତ କରାଯାଏ ।	୩		
			୧୦. କାଗଜ କାରିଗରୀ ଏବଂ ମୋହର ପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ରଚନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।	୪, ୫		

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ଦୃଶ୍ୟ କଳାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୩	C-୩.୧	ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ କୌଶଳର ବ୍ୟବହାର	୧୧. ପେନ୍ସିଲ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଲୋକ ଓ ଛାୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଯାଏ ।	୧,୨		
			୧୨. ଦୈନନ୍ଦିନ ବସ୍ତୁ ଆଙ୍କିବା ସମୟରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।	୧		
			୧୩. ଯେକୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ସହିତ ରଙ୍ଗର ଆଭା ଏବଂ ଛାୟା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଏ ।	୨		
			୧୪. କଳାକୃତି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।	୨		
			୧୫. ନିଜସ୍ୱ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଏବଂ ମୋହର ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରିଣ୍ଟ ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୫		
	C-୩.୨	ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୬. ଫ୍ଲିପ୍ ବୁକ୍, କାଗଜ କାରିଗରୀ ତିଆରି କରିବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ କ୍ରମାଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ ।	୧, ୨, ୪		
			୧୭. ସିଲ୍ ତିଆରି କରିବା ସମୟରେ ଧାରଣାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଏବଂ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।	୫		
CG୪	C-୪.୧ ଓ C-୪.୨	ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ କଳାର ଜ୍ଞାନ, ଏବଂ କଳାକାର	୧୮. ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନ ଶୈଳୀରେ ତୁଳନା କରାଯାଏ ।	୩		
			୧୯. ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।	୨		
			୨୦. କଳାକାର ମାନଙ୍କ ନାମ, କଳା ପରମ୍ପରାକୁ ମନେ ରଖାଯାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ରଚନାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।	ସମସ୍ତେ		
ଦୃଶ୍ୟ କଳାରେ ମଧ୍ୟମ କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ସମୁଦାୟ						
ଦୃଶ୍ୟ କଳାରେ ଶେଷ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ସମୁଦାୟ						

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ସଙ୍ଗୀତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୧	C-୧.୧	ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିର ପ୍ରକାଶ	୧. ସ୍ୱର ଏବଂ ଶରୀର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ବ୍ୟବହାର କରି ଭାବନାର (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଚିନ୍ତା, ଭୟ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଆନନ୍ଦ, କ୍ରୋଧ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭାବନା) ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ।	୬		
			୨. ବିଭିନ୍ନ ଭାବନାକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।	୬		
			୩. ପିଚ୍, ଗତିଶୀଳତା, ଲୟ ଏବଂ ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥାଏ ।	୬		
	C-୧.୨	ସହଯୋଗ ଏବଂ ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ	୪. ଏକ ସରଳ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗ କରେ, ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତ ଉପାଦାନ ଏବଂ ଶିଖିଥିବା ଗୀତଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୃଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ।	୬		
			୫. ଗୀତ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଭାବନା ପାଇଁ ଏକ ଥିମ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୀତଗୁଡ଼ିକର ଏକ ପ୍ଲେ ଲିଷ୍ଟ ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୬, ୭		
ସିଜି୨	ସି-୨.୧	ରୁଢ଼ିବାଦିତା ଚିହ୍ନଟ କରିବା	୬. ସଙ୍ଗୀତରେ ଧାରଣାର ଉଦାହରଣ ଦେଇଥାଏ ।	୧୦		
			୭. ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବିଧତାକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ଗୀତ ବୋଲାଯାଏ ।	୧୦		
			୮. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗୀତ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥାଏ ।	୧୧		
	ସି-୨.୨	କଳ୍ପନା ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା	୯. ଏକ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଆଧାର କରି ସରଳ ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।	୧୦		
			୧୦. ଯେ କୌଣସି ଗୀତରେ ମୁଖ୍ୟ ଭାବନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଏହାର କାରଣ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ ।	୧୦		
			୧୧. ସହଜ ଉପକରଣ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହିତ କାମ କରି ଏହାକୁ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଏକତ୍ର କରାଯାଏ।	୭		

not to be republished © NCERT

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ସଙ୍ଗୀତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୩	C-୩.୧	ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ କୌଶଳର ବ୍ୟବହାର	୧୨. କାଠ, ଧାତୁ, ଷ୍ଟ୍ରିଙ୍ଗ ଏବଂ ମାଟିପାତ୍ର ଭଳି ସାମଗ୍ରୀକୁ ଆଧାର କରି ସମ୍ଭବ ହେଲେ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୭		
			୧୩. ଉପଯୋଗିତା (ମେଲୋଡି ଏବଂ ତାଳ) ଆଧାରରେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ ।	୭		
			୧୪. ଉପଲବ୍ଧ ଟ୍ରାକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଏବଂ ଶିଖିଥିବା ଗୀତଗୁଡିକ ଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।	୯		
	C-୩.୨	ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୫. ବିଭିନ୍ନ ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରାରୁ ଶିଖିଥିବା ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଏ।	୯		
			୧୬. ସମଗ୍ର ଭାରତରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଗୀତ କିମ୍ବା ଗୀତ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହ କାମ କରାଯାଏ ।	୯		
			୧୭. ପସନ୍ଦ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ପରିଚୟ ସହିତ ଦର୍ଶକ ସମ୍ମୁଖରେ ସଙ୍ଗୀତ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।	୯		
CG୪	ସି-୪.୧ ଓ ସି-୪.୨	ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ କଳାର ଜ୍ଞାନ, ଏବଂ କଳାକାର	୧୮. ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୮		
			୧୯. କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ ପରମ୍ପରାରୁ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।	୮		
			୨୦. ସ୍ଥାନୀୟ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ କଳାକାରଙ୍କ ନାମ ମନେ ପକାଇ ସେମାନଙ୍କ ରଚନା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।	୮		
ସଙ୍ଗୀତରେ ମଧ୍ୟ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ସମୁଦାୟ						
ସଙ୍ଗୀତରେ ଶେଷ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ସମୁଦାୟ						

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ନୃତ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜେ
CG୧	C-୧.୧	ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିର ପ୍ରକାଶ	୧. ଦୈନନ୍ଦିନ ରୁଟିନ୍ ରେ ଶରୀରର ଗତିବିଧି କୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଥାଏ।	୧୨		
			୨. ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ତାଳ ଏବଂ ମୁଦ୍ରାକୁ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଏ ।	୧୨		
			୩. ସେମାନଙ୍କ ଆଖପାଖର ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥାଏ ।	୧୪		
	C-୧.୨	ସହଯୋଗ ଏବଂ ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ	୪. ଗତିବିଧି ଦୃଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କୋରିଓଗ୍ରାଫି କରିବା ପାଇଁ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହ ସହଯୋଗ କରେ ।	୧୨		
			୫. ଗତି ଏବଂ ତାଳ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି ସୃଷ୍ଟି କରେ।	୧୩		
ସିଜି୨	ସି-୨.୧	ରୁଢ଼ିବାଦିତା ଚିହ୍ନଟ କରିବା	୬. ନୃତ୍ୟରେ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହୋଇଥିବା ଲିଙ୍ଗଗତ ଧାରଣାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ।	୧୩		
			୭. ସବୁ ପ୍ରକାର ନୃତ୍ୟ ଏବଂ ଗତିବିଧି ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଖୋଲାପଣ ଦେଖାଯାଏ ।	୧୩		
			୮. ନୃତ୍ୟରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାଙ୍ଗିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ ।	୧୩		
	ସି-୨.୨	କଳ୍ପନା ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା	୯. ସରଳ ସନ୍ଦେଶ ଏବଂ ବାକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହସ୍ତଦାସ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ	୧୨		
			୧୦. ନୃତ୍ୟ ମୁଦ୍ରାରେ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତିର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।	୧୩		
			୧୧. ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ ମଞ୍ଚଗତ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଅଳଙ୍କାର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୧୪		

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ନୃତ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜେ
CG୩	C-୩.୧	ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଉପଯୋଗ	୧୨. ମେରୁଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ଶରୀରର ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଏ ।	୧୨		
			୧୩. ଆଧାରିତ ଭାବନା ପାଇଁ ମୁଖମଣ୍ଡଳରର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ନବରସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଏ ।	୧୨		
			୧୪. ମଞ୍ଚଗତ ସାମଗ୍ରୀ, ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୧୩		
			୧୫. ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀରେ ଗତିବିଧି, ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଇଙ୍ଗିତରେ ସମାନତା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୧୪		
	C-୩.୨	ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୬. ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ ପାଇଁ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର, ଗତିବିଧି ଏବଂ ମଞ୍ଚଗତ ସମଗ୍ରୀକୁ ଏକାଠି କରିଯାଇଥାଏ ।	୧୪		
			୧୭. ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପାଇଁ ଏକ ସରଳ ନାଟ୍ୟ ଲେଖ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।	୧୪		
			୧୮. ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ ମୁଦ୍ରା, ଗତିବିଧି ଏବଂ ମୁଖମଣ୍ଡଳର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।	୧୪		
CG୪	C-୪.୧ ଓ C-୪.୨	ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ କଳା, ଏବଂ କଳାକାର ମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ	୧୯. ସମଗ୍ର ଭାରତରୁ ଆସିଥିବା କେତେକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟର ନାମକରଣ କରାଯାଏ ।	୧୨		
			୨୦. ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ ନୃତ୍ୟରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ମାନଦଣ୍ଡର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଏ ।	୧୩		
			୨୧. ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟର ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀର ତୁଳନା କରାଯାଏ ।	୧୫		
ନୃତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟମ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ସମୁଦାୟ						
ନୃତ୍ୟରେ ଅନ୍ତିମ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ସମୁଦାୟ						

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ମଞ୍ଚରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୧	C-୧.୧	ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିର ପ୍ରକାଶ	୧. ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ଭାବନାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ।	୧୬, ୧୭		
			୨. ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ସଂଘର୍ଷ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ ।	୧୬, ୧୭		
			୩. ନବରସ ସେମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିକୁ ଯୋଡ଼ିଥାଏ ।	୧୬		
	C-୧.୨	ସହଯୋଗ ଏବଂ ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ	୪. ଏକ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ପାଇଁ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗ କରାଯାଏ ।	୧୭, ୧୯		
			୫. ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ କଣ୍ଢେଇ ନାଚର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଏ ।	୧୯, ୨୦		
CG୨	C-୨.୧	ରୁଢ଼ିବାଦିତା ଚିହ୍ନଟ କରିବା	୬. କାହାଣୀରେ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୧୭		
			୭. ସମସ୍ତ ଲିଙ୍ଗର ଚରିତ୍ର ପାଇଁ ବେଶଭୂଷାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଏ ।	୧୭		
	C-୨.୨	କଳ୍ପନା ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା	୮. ପରିସ୍ଥିତି, ଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ଚରିତ୍ରର ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିବରଣୀକୁ ଦୃଶ୍ୟାୟିତ କରାଯାଏ ।	୧୭		
			୯. ପରିସ୍ଥିତି, ଏବଂ ସରଳ କାହାଣୀକୁ କଳ୍ପନା କରିବା ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦିଆଯାଏ ।	୧୬		
			୧୦. ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ନିଜ ଭାବନାକୁ ଆଧାର କରି ମୁଖା ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୧୬		

© NCERT not to be republished

CG	C	ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ	ମଞ୍ଚରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଶିକ୍ଷକ	ନିଜସ୍ୱ
CG୩	C-୩.୧	ସାମଗ୍ରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଉପଯୋଗ	୧୧. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଣ୍ଢେଇ ନାଚର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇଥାଏ (ଆଙ୍ଗୁଠି, ମୋଜା, ବାଡ଼ି ଓ ଛାୟା) ।	୧୯		
			୧୨. ବେଶଭୂଷା ଏବଂ ମଞ୍ଚର ସୁନ୍ଦରତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ।	୧୭, ୧୯, ୧୦		
			୧୩. କାଗଜ ଏବଂ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମୁଖା ତିଆରି କରାଯାଏ ।	୧୬		
			୧୪. ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱରକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।	୧୯		
			୧୫. ମୁଖମଣ୍ଡଳର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ସ୍ୱର ଏବଂ କ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାବନାପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।	୧୬		
	C-୩.୨	ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୬. ସଂଳାପ, ଏବଂ ବାର୍ତ୍ତାଳାପରେ କାହାଣୀଗୁଡିକୁ ସଂପାଦନ ଏବଂ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଏ ।	୧୭, ୧୯ ,୨୦		
			୧୭. ଏମିତି ଏକ କାହାଣୀର ସଂରଚନା କରାଯାଏ ଯହିଁରେ ଏକ ଆରମ୍ଭ, ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ଅନ୍ତ ନିହିତ ଥିବ ।	୧୭, ୧୯, ୨୦		
			୧୮. ଗତିବିଧି ଏବଂ ସଂଳାପ କଥନର ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଏ ।	୧୯, ୨୦		
			୧୯. ଦର୍ଶକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।	୧୯, ୨୦		
CG୪	C-୪.୧ ଓ C-୪.୨	ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ କଳା, ଏବଂ କଳାକାର ମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ	୨୦. କାହାଣୀର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପୋଷାକରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ ।	୧୮, ୧୯		
			୨୧. ଲୋକପ୍ରିୟ ମଞ୍ଚଗତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ନାମ ମନେପଡେ ।	୧୮		
			୨୨. ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଞ୍ଚ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ କଣ୍ଢେଇ ନାଚ କଳା ସହ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଯୁଗର ମଞ୍ଚକୁ ତୁଳନା କରାଯାଏ ।	୧୮, ୧୯		
ମଞ୍ଚରେ ମଧ୍ୟମ-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ସମୁଦାୟ						
ମଞ୍ଚରେ ଅନ୍ତି-କାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ସମୁଦାୟ						

© NCERT not to be republished

ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ଦୃଶ୍ୟ କଳା	ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଉଦାହରଣ	ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ	• ଘୁଡ଼ି ତୁମ ପାଇଁ କେଉଁ ଅର୍ଥ ବହନ କରେ ? • ତୁମେ ପସନ୍ଦ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଆକାରରେ ଘୁଡ଼ି ତିଆରି କର (ନିୟମିତ କିମ୍ବା ଅନିୟମିତ) । • ଘୁଡ଼ି ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ଆଖପାଖରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଚୟନ କର । • ଯାହା ତୁମମାନଙ୍କୁ ଖୁସି କରେ ସେ ଭଳି ଚିତ୍ର ଆଙ୍କ, ରଙ୍ଗ କର କିମ୍ବା ଲଗାଅ । • ଏକ ତାର ଲଗାଅ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ପବନରେ ଝୁଲିପାରିବ କିମ୍ବା ଉଡ଼ିପାରିବ ।	ଦୈନନ୍ଦିନ ଅନୁଭୂତିର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । କଳ୍ପନା ଶକ୍ତି ଓ ସୃଜନଶୀଳତା ସେମାନଙ୍କ ଧାରଣା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ଚୟନ । ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଉପଯୋଗ ଏବଂ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପ୍ରୟୋଗ। ଉପସ୍ଥାପନ
ସମୂହ (୩-୪)	• ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ କର ଏବଂ ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘୁଡ଼ି ଏକାଠି ପ୍ରଦର୍ଶନ କର । • ତୁମ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ତୁମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘୁଡ଼ି ଦେଖିବାକୁ କୁହ ଏବଂ ଏହା ବିଷୟରେ କଥା ହୁଅ।	ସହଯୋଗ ଏବଂ ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା। ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବୃଦ୍ଧି ।
ସଙ୍ଗୀତ	**ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଉଦାହରଣ**	**ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ**
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ	• ଏକ ଗୀତ ବଜାଯାଏ, ଛାତ୍ରମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଭାବନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତି । • ପିଚ୍, ଡାଇନାମିକ୍ସ(ଗତିଶୀଳତା), ଗୀତ ଏବଂ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର କିପରି ଭାବରେ ଗୀତରେ ମୁଖ୍ୟ ଭାବନାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । • ଗୀତରେ ତାଳ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଶରୀରିକ ଲୟ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ସରଳ ତାଳ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।	ବିଭିନ୍ନ ରସ ବା ଭାବନା ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ । ସଙ୍ଗୀତ ଉପାଦାନ ଏବଂ ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ । ପାଦ ସଂଚାଳନ କିମ୍ବା ତାଳି ବା ତାଳ ବ୍ୟବହାର କରି ଲୟର ନିର୍ମାଣ ।. ସରଳ ତାଳର ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ।
ଗ୍ରୁପ୍ (୩ - ୪)	• ଛାତ୍ରମାନେ ଏକ କାହାଣୀ ଚୟନ କରନ୍ତି ଏବଂ କାହାଣୀକୁ ଜୀବନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗୀତ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।	ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରର ଚୟନରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରେ । ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ତିମ ପରିବେଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତି ।
ନୃତ୍ୟ	**ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଉଦାହରଣ**	**ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ**
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ	• ଗୋଟିଏ ଭାବ ଦେଖାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଭାବ କେଉଁ ରସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତା ସହିତ ମିଳନ କରାନ୍ତି । • ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇ କିମ୍ବା ତିନୋଟି ହସ୍ତମୁଦ୍ରା ଦେଖାନ୍ତି । • ଗୋଟିଏ କଳ୍ପନାତ୍ମକ ହସ୍ତମୁଦ୍ରା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ। । • ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ।	ଗତି ପାଇଁ ଶରୀରର କଳ୍ପନାତ୍ମକ ବ୍ୟବହାର । ବ୍ୟବହୃତ ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ବଙ୍କା ଦେଖାଏ । ଲୟବଦ୍ଧ ପାଦ ସଂଚାଳନ । ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ରେ ସମନ୍ୱୟ ରଖେ ।
ସମୂହ (୩-୪)	• ନୃତ୍ୟ ଏବଂ ତାଳର ଅନୁକ୍ରମରେ ବାକ୍ୟାଂଶ । • ହସ୍ତମୁଦ୍ରା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତି |	ସମୂହ ସହିତ ଗୀତର ମେଳ । ନୃତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ସମୟରେ ସହଯୋଗ ।

© NCERT not to be republished

ମଞ୍ଚ	ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଉଦାହରଣ	ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ	• ଏକ ଭାବ ବା ରସ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ । • ବାଳକରୁ ଏକ ଉତ୍ତମ ନାମ ଧାରି ଚରିତ୍ରର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ • ସେହି ଭାବନାରେ ସେହି ଚରିତ୍ରର ଦୁଇଟି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଲେଖନ୍ତି । • ସମାନ ଚରିତ୍ର ପାଇଁ ପୋଷାକ ବିନ୍ୟାସ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଗାର କରନ୍ତି ।	ଭାବ ଏବଂ ରସ ବିଷୟକ ଜ୍ଞାନ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଜୀବନରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବୁଝିଥାଏ । ଏହାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ (ମୌଖିକ କିମ୍ବା ଲିଖିତ)।
ଗ୍ରୁପ୍ (୩-୪)	• ଆରମ୍ଭ-ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ଅନ୍ତିମକାଳର ସ୍ୱଷ୍ଟ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ସହିତ ଏକ ସରଳ କାହାଣୀ ଲେଖନ୍ତି । • ସେହି କାହାଣୀର ଦୁଇଟି ଚରିତ୍ରକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖା ତିଆରି କରନ୍ତି ।	ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତତା ଏବଂ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ। ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନେତୃତ୍ୱ ଲେଖା ଏବଂ ମୁଖାକୁ ବୁଝନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟମ ଅବଧି ଅଙ୍କ	ଗଠନମୂଳକ ସମଗ୍ର ଅଙ୍କ	ସମୀକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଙ୍କ	ସମୁଦାୟ
ଦୃଶ୍ୟ କଳା			
ସଙ୍ଗୀତ			
ନୃତ୍ୟ			
ମଞ୍ଚ			
କଳା ଶିକ୍ଷା ସମୁଦାୟ			
ଛାତ୍ରଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ			
ଉନ୍ନତି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ			

ଅନ୍ତିମ ଅବଧି ଅଙ୍କ	ଗଠନମୂଳକ ସମଗ୍ର ଅଂକ	ସମୀକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଂକ	ସମୁଦାୟ
ଦୃଶ୍ୟ କଳା			
ସଙ୍ଗୀତ			
ନୃତ୍ୟ			
ମଞ୍ଚ			
କଳା ଶିକ୍ଷା ସମୁଦାୟ			
ଛାତ୍ରଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ			
ଉନ୍ନତି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ			

© NCERT not to be republished